

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԸՆՏՐԱԿԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
2 ԱՊՐԻԼԻ 2017Թ.

ՀՈՒՇԱԹԵՐԹ

www.elections.am

Սույն հուշաթերթը կազմվել է Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի կողմից Հայաստանի Հանրապետության ընտրական օրենսգրքի և Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի որոշումների հիման վրա:

Սույն հուշաթերթը կօգնի տեղամասային ընտրական հանձնաժողովների անդամներին պատշաճ կատարելու իրենց պարտականությունները քվեարկության կազմակերպման և արդյունքների ամփոփման ընթացքում:

ՄԻՆՉԵՎ ՏԵՂԱՄԱՍԱՅԻՆ ԿԵՆՏՐՈՆԻ ԲԱՑՈՒՄԸ

Քվեարկության օրը ժամը 7:00-8:00

Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի գործողությունների հաջորդականություն

- ստուգել չիրկիզվող պահարանին սուսնձված թղթի ամբողջականությունը և ոստիկանության ծառայողներից ընդունել պահարանը.
- գրանցամատյանում լրացնել չիրկիզվող պահարանն ընդունելու մասին արձանագրությունը.
- իրականացնել վիճակահանություն հանձնաժողովի անդամների գործառույթներն ու դրանց հերթափոխը որոշելու համար.
- վիճակահանության արդյունքները գրանցել գրանցամատյանում.
- տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի նախագահի հանձնարարությամբ մասնագետը սահմանված կարգով ստուգում է տեխնիկական սարքավորման աշխատանքը, մուտքագրում ընտրական տեղամասի նույնականացման տվյալները և տպում է տվյալ տեխնիկական սարքավորման միջոցով գրանցված ընտրողների բացակայությունը հավաստող տեղեկանք.

- եթե տեղամասային ընտրական հանձնաժողովում օգտագործվում է մեկից ավելի տեխնիկական սարքավորում, ապա յուրաքանչյուր մասնագետ ստուգում է իր կողմից սպասարկվող տեխնիկական սարքավորման աշխատանքը և տպում է տվյալ տեխնիկական սարքավորման միջոցով գրանցված ընտրողների բացակայությունը հավաստող տեղեկանքը.
- տեխնիկական սարքավորման միջոցով տպված գրանցված ընտրողների բացակայությունը հավաստող տեղեկանքը (տեղեկանքները) հրապարակել և սուսնձել գրանցամատյանում.
- բացել չհրկիզվող պահարանը.
- հանել հանձնաժողովի անդամների անհատական կնիքները և հանձնաժողովի յուրաքանչյուր անդամին հանձնել նախորդ օրվա վիճակահանությամբ իրեն տրամադրված անհատական կնիքը.
- հանել հանձնաժողովի կնիքը, գրանցամատյանում կնիք դնելով՝ հայտարարել կնիքի համարը.
- ստուգել քվեատուփի (առկայության դեպքում նաև շրջիկ արկղի) դատարկ լինելը (բարձրաձայն հայտնել այդ մասին), և մինչև փակելը այն ցուցադրել նիստին ներկա գտնվելու իրավունք ունեցող անձանց.

- փակել, հատուկ կապիչներով և ինքնասոսնձվող ժապավեններով կնքել քվեատուփը (առկայության դեպքում՝ նաև շրջիկ արկղը)։
- հանել յուրաքանչյուր կուսակցության, կուսակցությունների դաշինքի (այսուհետ՝ կուսակցություն) հարյուրական փաթեթներով քվեաթերթիկները և մեկ փաթեթ քվեարկության ծրար (հարյուր հատ) ու հանձնել քվեաթերթիկներ և քվեարկության ծրարներ հատկացնող հանձնաժողովի անդամին (անդամներին)։
- հանել ընտրողների ցուցակները և հանձնել ընտրողների գրանցման համար պատասխանատու հանձնաժողովի անդամին (անդամներին)։
 - տեխնիկական սարքավորումը չաշխատելու կամ չլինելու դեպքում պահարանից հանել համարակալված կտրոնները և հանձնել ընտրողների գրանցման համար պատասխանատու հանձնաժողովի անդամին (անդամներին)։
- հանել հարյուր ինքնասոսնձվող դրոշմանիշ և հատկացնել ինքնասոսնձվող դրոշմանիշ փակցնող և քվեատուփի համար պատասխանատու հանձնաժողովի անդամին և գրանցամատյանում կատարել համապատասխան գրառում։

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

- Նշված բոլոր գործողությունները կատարվում են այն հաշվով, որպեսզի ժամը 8:00-ի դրությամբ կատարված և ավարտված լինեն:
- Հանձնաժողովի նախագահը ժամը 8:00-ին, բարձրաձայն հայտարարում է քվեարկության սկիզբը և թույլատրում ընտրողների մուտքը քվեարկության սենյակ:
- Տեղամասային կենտրոնը բացվելուց հետո հանձնաժողովի նախագահը անմիջապես տեղեկացնում է տարածքային ընտրական հանձնաժողովի նախագահին տեղամասը բացված լինելու մասին:

▼ ՔՎԵԱՐԿՈՒԹՅԱՆ ԸՆԹԱՑՔՈՒՄ

- ▶ մինչև ժամը 11.30-ը, 14.30-ը, 17.30-ը և 20.30-ը տարածքային ընտրական հանձնաժողով է հաղորդվում համապատասխանաբար մինչև ժամը 11.00-ն, 14.00-ն, 17.00-ն և 20.00-ն տվյալ ընտրական տեղամասում քվեարկությանը մասնակցած ընտրողների թիվը.
- ▶ հաղորդված թվերը գրառվում են նաև տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի գրանցամատյանում:

2

ՏԵՂԱՄԱՍԱՅԻՆ ԿԵՆՏՐՈՆԻ ՓԱԿՈՒՄ

Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի գործողությունների հաջորդականություն

- Ժամը 20:00-ին հայտարարել քվեարկության ավարտի մասին.
- արգելել ընտրողների մուտքը քվեարկության սենյակ.
- քվեարկության սենյակում գտնվող ընտրողներին տալ քվեարկելու հնարավորություն.
- փակել քվեատուփի ճեղքը.
- փակել տեղամասային կենտրոնը.
- մինչև ժամը 20:30 տարածքային ընտրական հանձնաժողով հաղորդել տեղամասում քվեարկության մասնակիցների թիվը:**

3

ՔՎԵԱՐԿՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ԱՄՓՈՓՈՒՄ

Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի գործողությունների հաջորդականություն

- փաթեթավորել հանձնաժողովի անդամների անհատական կնիքները.
- անհատական կնիքների փաթեթը կնքել, ստորագրել և տեղադրել ընտրական փաստաթղթերի պարկում.
- ընտրողների հիմնական ցուցակում ընտրողների ստորագրությունների հիման վրա հաշվել քվեարկության մասնակիցների թիվը, բարձրաձայն հրապարակել և արձանագրել գրանցամատյանում.
- եթե առկա է՝
 - քվեարկության օրն ընտրական տեղամասում կազմված լրացուցիչ ցուցակ,
 - շրջիկ արկղով քվեարկությանը մասնակցած ընտրողների լրացուցիչ ցուցակ

ապա, ընտրողների լրացուցիչ ցուցակներում ընտրողների ստորագրությունների հիման վրա

հաշվել յուրաքանչյուր ցուցակով քվեարկության մասնակիցների թվերը, բարձրաձայն հրապարակել և արձանագրել գրանցամատյանում.

- բոլոր ցուցակների քվեարկողների թվերը գումարել, գումարը բարձրաձայն հրապարակել որպես քվեարկության մասնակիցների ընդհանուր թիվ և գրառել գրանցամատյանում.
- եթե տեխնիկական սարքավորումն անխափան աշխատել է քվեարկության ընթացքում, ապա տեխնիկական սարքավորման միջոցով տպել տեղեկանք, որում նշվում են տարածքային ընտրական հանձնաժողովի և ընտրական տեղամասի համարները, տեխնիկական սարքավորման միջոցով գրանցված ընտրողների հերթական համարը համապատասխան ընտրական տեղամասի ընտրողների ցուցակում.
- տեղեկանքը տպելու անհնարինության դեպքում՝ այդ մասին համապատասխան գրառում կատարել գրանցամատյանում.
- տեղեկանքի մեկ օրինակը, ստորագրված տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի նախագահի կողմից և կնքված հանձնաժողովի կնիքով, տեղադրել ընտրական փաստաթղթերի մեծ պարկում.

- տեղեկանքի մեկական օրինակ, ստորագրված տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի նախագահի կողմից և կնքված հանձնաժողովի կնիքով, պահանջի դեպքում տրամադրել ամփոփման նիստին ներկա գտնվող թեկնածուներին, դիտորդներին և ընտրություններին մասնակցող կուսակցության մեկական վստահված անձի.
- ընտրողների հիմնական ցուցակը, եթե առկա է նաև
 - քվեարկության օրն ընտրական տեղամասում կազմված լրացուցիչ ցուցակը
 - շրջիկ արկղով քվեարկությանը մասնակցած ընտրողների լրացուցիչ ցուցակը

տեղադրել առանձին մեկանգամյա օգտագործման փոքր պարկում.

- տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի նախագահը և քարտուղարը ստորագրում են փոքր պարկի վրա, հանձնաժողովի նախագահը կնքում է հանձնաժողովի կնիքով և վրան գրում ընտրական տեղամասի համարը.

! ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

- զորամասում կազմվող ընտրողների ստորագրված ցուցակը.
- ձերբակալված անձանց պահելու վայրում կազմվող ընտրողների ստորագրված ցուցակը.
- քրեակատարողական հիմնարկում կազմվող ընտրողների ստորագրված ցուցակը.

փաթեթավորել առանձին թղթյա փաթեթում, փաթեթի վրա ստորագրել, կնքել և տեղադրել ընտրական փաստաթղթերի մեծ պարկում.

- հաշվել ընտրողներից ստացված տեխնիկական սարքավորման միջոցով տպված կտրոնները, փաթեթավորել, փաթեթը կնքել և տեղադրել պարկում, թիվը գրառել գրանցամատյանում.
- հաշվել ընտրողներից ստացված համարակալված քվեարկության կտրոնները, փաթեթավորել, փաթեթը կնքել և տեղադրել պարկում, թիվը գրառել գրանցամատյանում.
- հաշվել չօգտագործված ինքնասուսնծվող դրոշմանիշերը, փաթեթավորել, փաթեթը կնքել և տեղադրել պարկում, թիվը լրացնել գրանցամատյանում.

- հաշվել չօգտագործված համարակալված քվեարկության կտրոնները, փաթեթավորել, փաթեթը կնքել և տեղադրել պարկում, թիվը լրացնել գրանցամատյանում.

! ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Համարակալված քվեարկության կտրոնները չօգտագործվելու դեպքում դրանք չեն հաշվվում, և նշվում է տարածքային ընտրական հանձնաժողովի հարկացրած կտրոնների թիվը:

4

ՔՎԵԱԹԵՐԹԻԿՆԵՐԻ ՏԵՍԱԿԱՎՈՐՈՒՄ

բացել քվեատուփը

- քվեատուփից հանել քվեարկության մեկ ծրար.
 ավելորդ գրառում պարունակող քվեարկության ծրարի դեպքում քվեաթերթիկը ծրարից չհանել, քվեարկության ծրարը դրանում գտնվող քվեաթերթիկի հետ անհապաղ մարել.

- ծրարից հանել քվեաթերթիկը.
- բարձրաձայն հայտարարել քվեաթերթիկի սահմանված կամ չսահմանված նմուշի լինելու մասին, վավեր կամ անվավեր լինելու մասին.

Այս փուլում տարածքային ընտրական ցուցակում ընդգրկված թեկնածուի մասով քվեաթերթիկի վավերականության գնահատում չի իրականացվում.

- վավեր քվեաթերթիկի դեպքում բարձրաձայն հայտարարել նաև կուսակցության, կուսակցությունների դաշինքի անվանումը.

- քվեաթերթիկը ցուցադրել այնպես, որ այն տեսանելի լինի ներկաների համար.
- քվեաթերթիկը դնել համապատասխան կուսակցության, կուսակցությունների դաշինքի օգտին քվեարկած քվեաթերթիկների փաթեթի մեջ.

**Այս գործողությունները կրկնվում են
քվեատուփում առկա բոլոր ծրարների և
քվեաթերթիկների համար**

- հաշվել յուրաքանչյուր կուսակցության, կուսակցությունների դաշինքի օգտին քվեարկված քվեաթերթիկները, թվերը բարձրաձայն հայտարարել և արձանագրել գրանցամատյանում.
- հաշվել անվավեր քվեաթերթիկները, թիվը բարձրաձայն հայտարարել և արձանագրել գրանցամատյանում.
- անվավեր քվեաթերթիկները փաթեթավորել առանձին, փաթեթը կնքել և տեղադրել փաստաթղթերի մեծ պարկում:

**Տարածքային ընտրական ցուցակում
ընդգրկված թեկնածուների կողմ ձայների
հաշվարկ**

***Հաշվարկը սկսվում է ավելի շար կողմ
ձայներ ստացած կուսակցությունից***

- կուսակցությանը կողմ քվեարկած քվեաթերթիկների փաթեթից վերցնել մեկ քվեաթերթիկ.
- երկրորդ էջում կատարված նշումի համաձայն բարձրաձայն հայտարարել թե կուսակցության տարածքային ընտրական ցուցակի որ թեկնածուի օգտին է քվեարկված.
- քվեաթերթիկը ցուցադրել այնպես, որ այն տեսանելի լինի ներկաների համար.
- քվեաթերթիկը դնել համապատասխան թեկնածուի օգտին քվեարկած քվեաթերթիկների փաթեթի մեջ:

***Յուրաքանչյուր կուսակցության քվեաթերթիկները
ըստ թեկնածուների տեսակավորելուց հետո՝***

- մեկ առ մեկ հաշվարկել յուրաքանչյուր թեկնածուին կողմ քվեարկված քվեաթերթիկների թիվը.
- հաշվարկված քվեաթերթիկների թիվը բարձրաձայն հայտարարել և գրառել գրանցամատյանում:

✓ **Բոլոր կուսակցությունների քվեաթերթիկները տեսակավորելուց հետո յուրաքանչյուր կուսակցության կողմ քվեարկած քվեաթերթիկները փաթեթավորել միասին՝ մեկ փաթեթում:**

✓ **Յուրաքանչյուր փաթեթի (ծրարի) վրա նշել կուսակցության անվանումը և դրա պարունակությունը:**

➡ քվեարկության ծրարները (ինչպես քվեատուփից հանված, այնպես էլ չօգտագործված),

➡ չսահմանված նմուշի քվեաթերթիկները,

➡ ընտրողներին չտրամադրված, ինչպես նաև ընտրողի կողմից չօգտագործված քվեաթերթիկները

չեն հաշվարկվում, հաշվի չեն առնվում արդյունքներն ամփոփելիս, փաթեթավորվում են առաձին փաթեթներում և այն առանց պարկի մեջ տեղադրելու, ներկայացվում են տարածքային ընտրական հանձնաժողով:

5

ԱՐԶԱՆԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄՈՒՄ

Հիմք ընդունելով կախարված հաշվարկները և գրանցամատյանում արձանագրված տվյալները, տեղամասային ընտրական հանձնաժողովը կազմում է տեղամասում քվեարկության արդյունքների արձանագրություն:

Արձանագրությունը պետք է կազմել ոչ ուշ, քան քվեարկության ավարտից 12 ժամ հետո:

Արձանագրությունը կազմվում է 4 օրինակից

- ✓ Արձանագրությունները ստորագրում են հանձնաժողովի նախագահը, քարտուղարը և անդամները.
- ✓ Հանձնաժողովի նախագահը կնքում է արձանագրությունների 4 օրինակները.
- ✓ Հանձնաժողովի անդամը պարտավոր է ստորագրել արձանագրությունը:
- ✓ Եթե հանձնաժողովի անդամը արձանագրության տվյալների վերաբերյալ ունի առարկություն (հատուկ կարծիք), ապա այդ մասին գրառում է կատարում արձանագրությունում՝ դրա համար նախատեսված հատուկ տեղում:

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Արձանագրությունը ստորագրվում է միայն բոլոր տվյալները լրացնելուց հետո:

✗ Արգելվում է նախապես ստորագրել քվեարկության արդյունքների արձանագրության ձևաթղթերը:

Արձանագրության 4 օրինակից՝

- մեկ** օրինակը փակցվում է տեղամասային կենտրոնում՝ ընտրողների ցուցակների կողքին,
- մեկ** օրինակը տեղադրվում է ընտրական փաստաթղթերի պարկում.
- երկու** օրինակը ներկայացվում է տարածքային ընտրական հանձնաժողով:

Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովում ներկա լինելու իրավունք ունեցող անձանց պահանջով նրանց տրամադրվում է ընտրական տեղամասում քվեարկության արդյունքների արձանագրությունից քաղվածք՝ վավերացված հանձնաժողովի նախագահի և քարտուղարի ստորագրություններով և հանձնաժողովի կնիքով:

Քաղվածքում չեն նշվում կուսակցության տարածքային ընտրական ցուցակում ընդգրկված թեկնածուների օգտին կողմ քվեարկված ձայների վերաբերյալ տվյալները:

Հանձնաժողովի նախագահը և քարտուղարը քվեարկության ավարտից հետո ոչ ուշ, քան 14 ժամվա ընթացքում տարածքային ընտրական հանձնաժողով են ներկայացնում՝

- ընտրական փաստաթղթերի մեկանգամյա օգտագործման մեծ պարկը,
- ընտրողների ցուցակների փոքր պարկը,
- քվեարկության արդյունքների արձանագրության 2 օրինակը,
- հանձնաժողովի գրանցամատյանը,
- հանձնաժողովի կնիքը,
- տեխնիկական սարքավորումը,
- չօգտագործված քվեաթերթիկները, քվեատուփից հանված քվեարկության ծրարները,
- չօգտագործված քվեարկության ծրարները,
- քվեատուփը,
- քվեարկության խցիկները:

